

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 listopada 2021 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Andrzej Turliński
Protokolant –	sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 5 listopada 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania **(...) sp. z o.o. w likwidacji w W.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o uznanie postanowień wzorców umów za niedozwolone

na skutek odwołania (...) sp. z o.o. w likwidacji w W. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 19 grudnia 2019 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie;

2. zasądza od (...) sp. z o.o. w likwidacji w W. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Andrzej Turliński

XVII AmA 22/20

UZASADNIENIE

W punkcie I decyzji z dnia 19 grudnia 2019 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) działając na podstawie art. 23b ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2019 r., poz. 369 ze zm.) – powoływanej dalej jako uokik uznał postanowienia wzorców umów stosowane przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., o treści:

1. „O ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta, Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy” - postanowienie § 2 ust. 1 wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług

telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 lutego do czerwca 2016 r. oraz wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

2. „Oświadczam, że otrzymałem, zapoznałem się i akceptuję Regulamin, Cennik Podstawowy, Cennik Ulgowy wraz z załącznikami” - postanowienie § 3 ust. 8 wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 lutego 2016 r. do czerwca 2016 r. oraz wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług

telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

3. „ Oświadczam, że otrzymałem, zapoznałem się i akceptuję Ogólne Warunki Usługi Pakiet Bezpieczeństwa” - postanowienie § 4 ust. 20 wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

4. „Ja (imię i nazwisko lub nazwa) niniejszym upoważniam

(...) Sp. z o.o. jako pełnomocnika do realizacji w

moim imieniu wszelkich czynności związanych z przeniesieniem numeru Niniejsze pełnomocnictwo upoważnia do dokonania wszelkich czynności związanych z przeniesieniem wskazanych wyżej numerów do (...) Sp. z o.o., a w szczególności do składania wniosków i oświadczeń wymaganych do przeniesienia numerów do (...) Sp. z o.o., w tym do wypowiedzenia w moim imieniu umowy z dotychczasowym dostawcą. Pełnomocnik jest uprawniony do udzielania dalszych pełnomocnictw. Pełnomocnictwo jestnieodwołalne.” – postanowienie zawarte we Wniosku Abonenta o przeniesienie przydzielonego numeru do (...) Sp. z o.o., stosowanym wraz ze wzorcem umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującym od 1 lutego do 12 czerwca 2016 r. oraz ze wzorcem umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującym od 1 maja 2016 r.,

za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., co stanowi naruszenie art. 23a uokik.

W punkcie II decyzji Prezes UOKiK na podstawie art. 103 uokik nadał niniejszej decyzji w zakresie pkt. I sentencji decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.

W punkcie III decyzji na podstawie art. 23b ust. 2 pkt 2 uokik oraz 33 ust.

4, 5 i 6 uokik, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes UOKiK nałożył na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. środki usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych określonych w punkcie I niniejszej decyzji, w postaci obowiązku:

1) skierowania listem poleconym - w terminie 2 (dwóch) miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji - do konsumentów, którzy zawarli umowy z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w oparciu o wzorce umów, zawierające postanowienia, o których mowa w punkcie I niniejszej decyzji i nadal są stronami tych umów, sformułowanej w sposób czytelny i zrozumiałej pisemnej informacji, o uznaniu przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów za niedozwolone postanowień wzorców umów, o których mowa w punkcie I niniejszej decyzji, w związku z czym postanowienia te nie wiążą konsumentów wraz z przytoczeniem punktu I sentencji tej decyzji oraz informacją o stronie internetowej, na której decyzja będzie dostępna ((...)),

2) opublikowania na oficjalnej stronie internetowej (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w terminie 7 (siedmiu) dni

od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji – oświadczenia o treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w decyzji z dnia 19 grudnia 2019 r. nr (...) uznał postanowienia wzorców umów stosowane przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W., o treści:

1. „O ile Abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia Umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki Umowa została zawarta, Umowa zawarta na czas określony 24 miesięcy ulega przedłużeniu na kolejny czas określony 24 miesięcy” - postanowienie § 2 ust. 1 wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług

telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 lutego do czerwca 2016 r. oraz wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

2. „Oświadczam, że otrzymałem, zapoznałem się i akceptuję Regulamin, Cennik Podstawowy, Cennik Ulgowy wraz z załącznikami” - postanowienie § 3 ust. 8 wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 lutego 2016 r. do czerwca 2016 r. oraz wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

3. „ Oświadczam, że otrzymałem, zapoznałem się i akceptuję Ogólne Warunki Usługi Pakiet Bezpieczeństwa” - postanowienie § 4 ust. 20

wzorca umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującego od 1 maja 2016 r.,

4. „Ja (imię i nazwisko lub nazwa) niniejszym upoważniam (...) Sp. z o.o. jako pełnomocnika do realizacji w moim imieniu wszelkich czynności związanych z przeniesieniem numeru Niniejsze pełnomocnictwo upoważnia do dokonania wszelkich czynności związanych z przeniesieniem wskazanych wyżej numerów do (...) Sp. z o.o., a w szczególności do składania wniosków i oświadczeń wymaganych do przeniesienia numerów do (...) Sp. z o.o., w tym do wypowiedzenia w moim imieniu umowy z dotychczasowym dostawcą. Pełnomocnik jest uprawniony do udzielania dalszych pełnomocnictw. Pełnomocnictwo jestnieodwołalne.” – postanowienie zawarte we Wniosku Abonenta o przeniesienie przydzielonego numeru do (...) Sp. z o.o., stosowanym wraz ze wzorcem umowy pn.:

„Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującym od 1 lutego do 12 czerwca 2016 r. oraz ze wzorcem umowy pn.: „Umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych” obowiązującym od 1 maja 2016 r.,

za niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385¹ § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2019 r. poz. 1145), co stanowi naruszenie art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, i zakazał ich wykorzystywania.

Treść decyzji nr (...) dostępna jest na stronie www.uokik.gov.pl w ten sposób, że ww. oświadczenie powinno zostać umieszczone na stronie głównej i być utrzymywane przez okres 3 (trzech) miesięcy od daty opublikowania na stronie internetowej oraz powinno być napisane:

- czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB -#000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB - #ffffff),
- w ramce o rozmiarze nie mniejszym niż 1150 px x 350 px, tak aby wielkość czcionki była dostosowana do wielkości ramki, tj. ramka była w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie,
- w górnej części strony głównej tego przedsiębiorcy bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika. Oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie.

W punkcie IV decyzji na podstawie art. 23b ust. 3 uokik oraz 33 ust. 4, 5 i 6 uokik, po przeprowadzeniu postępowania w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, Prezes UOKiK nałożył na (...)

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. obowiązek publikacji wersji jawnej niniejszej decyzji w całości, z zaznaczeniem że decyzja ta jest prawomocna, na koszt ww. przedsiębiorcy

1. w ciągu 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji punktu I sentencji niniejszej decyzji w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim i średnim nakładzie jednorazowym nie mniejszym niż 50 000 (słownie: pięćdziesiąt tysięcy) egzemplarzy, w ten sposób, że tekst powinien być widoczny, czytelny, umieszczony poziomo, na wystarczająco kontrastowym tle, napisany czcionką o wielkości umożliwiającej swobodne zapoznanie się z tą informacją.

2. na oficjalnej stronie internetowej tego przedsiębiorcy, w ciągu 7 (siedmiu)

dni od daty uprawomocnienia się przedmiotowej decyzji, w ten sposób, że odnośnik do treści decyzji o tytule „Decyzja Prezesa UOKiK nr (...) o uznaniu postanowień wzorców umów stosowanych przez

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. za niedozwolone postanowienia umowne”, sporządzonym czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB -#000000) ARIAL na białym tle (kod szesnastkowy RGB - #ffffff), o rozmiarze nie mniejszym niż 36px, powinien zostać umieszczony na stronie głównej, oraz utrzymywania jej na przedmiotowej stronie internetowej przez okres 3 (trzech) miesięcy od daty opublikowania na stronie internetowej.

W punkcie V decyzji na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 3a uokik oraz 33 ust.

4, 5 i 6 uokik Prezes UOKiK nałożył na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.:

1. karę pieniężną w wysokości 20.598 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt osiem złotych), płatną do budżetu państwa za stosowanie postanowienia wzorców umów określonego w punkcie 1.1

niniejszej decyzji;

2. karę pieniężną w wysokości 10.985 zł (słownie: dziesięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych), płatną do budżetu państwa za stosowanie postanowienia wzorców umów określonego w punkcie 1.2

niniejszej decyzji;

3. karę pieniężną w wysokości 10.985 zł (słownie: dziesięć tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt pięć złotych), płatną do budżetu państwa za stosowanie postanowienia wzorców umów określonego w punkcie 1.3

niniejszej decyzji;

4. karę pieniężną w wysokości 13.732 zł (słownie: trzynaście tysięcy siedemset trzydzieści dwa złote), płatną do budżetu państwa za stosowanie postanowienia wzorców umów określonego w punkcie 1.4 niniejszej decyzji.

W punkcie VI decyzji na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 uokik oraz 263 §

1, art. 263 § 2 i art. 264 § 1 kpa w zw. z art. 83 uokik Prezes UOKiK obciążył (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kosztami opisanego w punkcie I niniejszej decyzji postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone w kwocie 50,70 zł (słownie: pięćdziesiąt złotych siedemdziesiąt groszy) i zobowiązuje się (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. do zwrotu tych kosztów Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 14 (czternastu) dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Powód wniósł odwołanie od całości decyzji zarzucając pozwanemu Prezesowi UOKiK:

1) naruszenie art. 6 i 7 k.p.a. w zw. z art. 83 uokik poprzez niewyjaśnienie istotnych okoliczności sprawy i nieobiektywne przedstawienie stanu faktycznego sprawy na niekorzyść Spółki, powstałych w wyniku braku analizy merytorycznej skarg złożonych przez konsumentów;

2) naruszenie art. 80 k.p.a. w zw. z art. 83 uokik poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów tj. błędną ocenę, że całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie potwierdził, że Spółka dopuściła się naruszeń wskazanych w sentencji Decyzji, co w konsekwencji skutkowało naruszeniem zasady praworządności przez Pozwanego;

3) naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. z zw. z art. 83 uokik poprzez pominięcie istotnych dla rozstrzygnięcia postępowania dowodów tj. nieprzesłuchania w charakterze świadków osób, które wystąpiły ze skargami na działania Spółki w celu weryfikacji owych skarg pod kątem ich zasadności oraz motywacji konsumentów w składaniu owych skarg;

4) naruszenie art. 23b uokik w zw. z art. 23a uokik, poprzez wydanie decyzji pomimo braku udowodnienia, że Powód stosował we wzorcach umów postanowienia uznane za niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.;

5) naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 84 uokik tj. naruszenie zasady

swobodnej oceny dowodów poprzez brak wszechstronnego rozpatrzenia materiału dowodowego, ustalenia stanu faktycznego w sposób nieobiektywny i jednostronny, sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia, jak również pominięcie dowodów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności powód wskazał, co następuje.

W świetle art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia wzorców umów zakwestionowane w zaskarżonej decyzji nie są niedozwolone, gdyż nie spełniają łącznie wszystkich przesłanek, które są określone w tym przepisie.

W odniesieniu do postanowienia z pkt. I.1 sentencji Decyzji powód podniósł, że zarówno treść umowy, jak i okoliczności jej zawarcia nie ograniczają zdolności rozumienia tekstu umowy i nie wpływają na racjonalność decyzji podejmowanych przez przeciętnego konsumenta. Poza tym nie została naruszona zasada lojalnego zachowania kontrahenta, ponieważ postanowienie

skonstruowane zostało w sposób jasny i przejrzysty, a konsument otrzymuje pełną i rzetelną informację co do okresu na jaki została zawarta umowa podczas jej zawierania, a nadto konsument ma możliwość podjęcia decyzji, że nie wyraża woli kontynuowania umowy z kontrahentem, którą może rozwiązać w każdym momencie poprzez wysłanie do Przedsiębiorcy pisma. Dalej Powód wskazał, że konsument nie ponosi kar z tytułu oświadczenia woli o zakończeniu umowy, zaś w przypadku kiedy konsument nie złoży oświadczenia woli w kwestii zakończenia umowy, Spółka nieprzerwanie świadczy usługi zgodnie z Cennikiem Promocyjnym wybranym w momencie zawierania umowy.

W odniesieniu do postanowienia z pkt. I.2 sentencji Decyzji Powód wskazał, że Pozwany nie udowodnił w żaden sposób faktu niedoręczania przez Spółkę konsumentom regulaminu oraz cenników, wskazanych w kwestionowanym postanowieniu.

Z kolei w odniesieniu do postanowienia z pkt. I.3 sentencji Decyzji Powód wskazał, że Prezes UOKiK błędnie stwierdził, że ww. postanowienie oznacza, że konsument wyraził chęć skorzystania z usługi dodatkowej pn. Pakiet Bezpieczeństwa, podczas gdy jest to jedynie możliwość przedstawiana konsumentom przez przedstawicieli działających w imieniu Spółki. Powód wskazał, że postanowienie obowiązuje tylko wtedy, gdy abonent wyrazi wolę skorzystania z danej usługi.

Również wobec postanowienia z pkt. 1.4 sentencji Decyzji Powód zaprzeczył jakoby spełniało przesłanki uznania je za niedozwolone, ponieważ zostało skonstruowane w sposób czytelny i nieskomplikowany. W ocenie Powoda nie sposób przyznać, że konsument nie może przewidzieć działań Spółki, które zostały jasno określone w pełnomocnictwie, albo że nie wyraża na nie zgody skoro podpisał się bezpośrednio pod jego treścią. Tym samym kwestionowane postanowienie w ocenie Powoda nie narusza zasady przejrzystości działań przedsiębiorcy w stosunkach z konsumentami.

W związku z powyższymi zarzutami, Powód wniósł o:

1. uchylenie zaskarżonej Decyzji w całości oraz stwierdzenie, że zaskarżona Decyzja została wydana z naruszeniem prawa z uwagi na to, że Spółka nie stosowała we wzorcach umów postanowień, które byłyby niedozwolone;
2. w razie nieuwzględnienia powyższego wniosku - zmianę zaskarżonej Decyzji w części dotyczącej nałożenia na Spółkę kary pieniężnej w wysokości 56 300 zł poprzez nałożenie na Powoda kary pieniężnej w wysokości istotnie niższej niż określona w Decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

Powód wpisany do KRS w dniu 13 stycznia 2016 r. prowadził od lutego 2016 r. działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej na terenie całego kraju. Oferuje konsumentom świadczenie usług telekomunikacyjnych w sieci stacjonarnej i zawiera z nimi umowy na podstawie, między innymi, następujących wzorców umownych:

1. Umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych – wzorzec stosowany od 1 lutego 2016 r. do czerwca 2016 r. (k. 148-149v akt adm.)
2. Umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych – wzorzec stosowany od 31 maja 2016 r. (k. 159-162 akt adm.)

Załącznikiem do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych jest wzór Wniosku Abonenta o przeniesienie przydzielonego numeru do

(...) Spółki z o.o. (k. 150 i 166), który jest wzorcem umownym.

W poszczególnych postanowieniach wskazanych w wydanej przez Prezesa UOKiK decyzji, które znajdują się w przyporządkowanych im w decyzji

wzorcach umownych znajdują się postanowienia o treści podanej w punktach I.1, I.2, I.3 i I.4 sentencji decyzji.

Z informacji podanych przez powoda w postępowaniu administracyjnym wynika, że na dzień 10 sierpnia 202017 r. miał zawartych z konsumentami 11.205 umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych. W przypadku 4.205 umów konsumenci skorzystali z prawa odstąpienia, które w 3.939 przypadkach było skuteczne. Ponadto 1.970 umów zostało przez nich rozwiązanych. Powód rozpoczął świadczenie usług (...) wobec 4.822 konsumentów (k 156 akt adm.). W okresie obowiązywania pierwszego wzorca umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych powód zawarł 59 6mówz konsumentami, a w okresie obowiązywania aktualnego na dzień wydania decyzji wzorca do zakończenia procesu pozyskiwania nowych abonentów w grudniu 2016 r. zawarła 4.979 tego rodzaju umów. Powód wskazał, że od grudnia 2016 r. nie stosuje wzorca pn.: Wniosek abonenta o przeniesienie przydzielonego numeru do (...) Sp. z o.o. (k 252 – 252v. akt adm.).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie jest bezzasadne, a zaskarżona nim decyzja prawidłowa.

Według unormowania art. 23a ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dz. Z 2019 r., poz. 369 ze zm.) – powoływanej dalej jako uokik zakazane jest stosowanie we wzorcach umów zawieranych z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych, o których mowa w art. 385 (1) § 1 k.c. Z kolei w świetle treści tego ostatniego przepisu postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Uznane w zaskarżonej decyzji za niedozwolone (abuzywne) postanowienia spełniają wszystkie ww. przesłanki abuzywności. Jednocześnie z przepisu art. 385(1) § 3 k.c. wynika, że za nieuzgodnione należy uznać te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przejętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta.

Trzeba przy tym zaznaczyć, że przywołane przepisy k.c. znajdują zastosowanie nie tylko do konkretnych umów, ale także do wzorców umów zawieranych między przedsiębiorcą i konsumentem. Badanie abuzywności postanowień w konkretnej umowie dokonywane jest w ramach tzw. indywidualnej kontroli umów, natomiast badanie abuzywności postanowień wzorca umowy zalicza się do tzw. abstrakcyjnej kontroli wzorca umownego. Kontrola abstrakcyjna oparta jest wyłącznie na ocenie pod kątem abuzywności treści wzorca umowy i wzorców z nim funkcjonalnie powiązanych, co oznacza pominięcie wszelkich faktów związanych z zawarciem i realizacją konkretnej umowy zawartej na podstawie rozwiązań prawnych przyjętych we wzorcu umownym. Z tego powodu Sąd prowadząc w niniejszej

sprawie abstrakcyjną kontrolę wzorców umów stosowanych przez powoda w obrocie z konsumentami, pominął jego wniosek dowodowy o przesłuchanie w charakterze świadków wszystkich osób, które wniosły do pozwanego Prezesa Urzędu skargi na działania powoda, w celu zweryfikowania zasadności skarg i zbadania motywacji konsumentów w ich wnoszeniu. Z tego względu nie miało też miejsca naruszenie przez pozwanego art. 77 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 uokik w sposób podany w odwołaniu. Prezes Urzędu w pełni wywiązał się z obowiązku, który nakłada na niego art. 80 k.p.a., gdyż podjął wszelkie niezbędne kroki w celu wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności faktycznych sprawy. Rozpatrzył cały materiał dowodowy zgromadzony przy użyciu dowodów, które miały znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Rozważania pozwanego zasadnie doprowadziły go do wniosku, że powód stosował w obrocie z konsumentami klauzule niedozwolone wymienione w wydanej w sprawie decyzji. Sąd w całej rozciągłości zgadza się z argumentacją przedstawioną przez Prezesa UOKiK.

W odniesieniu do postanowienia z punktu I.1 zaskarżonej decyzji o treści „ O ile abonent nie wyrazi innego oświadczenia woli pisemnie w okresie od zawarcia umowy do 30 dnia przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, umowa zawarta na czas określony 24 miesiące ulega przedłużeniu na kolejny czas 24 miesiące. Naruszeniem przez powoda dobrego obyczaju na rynku przedsiębiorców świadczących usługi telekomunikacyjne było nierespektowanie prawa kontrahenta do zakończenia łączącego strony stosunku prawnego przez upływ czasu, na jaki została zawarta umowa, bez konieczności wykonywania przez niego dodatkowych obowiązków nałożonych jednostronnie przez przedsiębiorcę, mających na celu niedopuszczenie do automatycznego przedłużenia umowy zawartej na czas określony o kolejny czas oznaczony. Słusznie stwierdził pozwany, że w przypadku braku reakcji konsumenta na upływ czasu, do przedłużenia umowy na kolejny czas oznaczony dochodzi automatycznie bez względu na jego wolę. Podkreślenia wymaga fakt przerzucenia na konsumenta działań niezbędnych w szczególności do zakończenia stosunku umownego. Jednocześnie automatyczne przedłużenie czasu trwania umowy na następny okres z pewnością narusza interes konsumenta, przez który rozumie się zarówno interes majątkowy, jak i niemajątkowy. Przedłużenie czasu związania umową i to na długi dwuletni okres może w praktyce uniemożliwić zawarcie nowej korzystniejszej cenowo umowy z innym operatorem telekomunikacyjnym. Niezależnie od tego analizowane postanowienie wzorca umowy wiążąc na następny okres powoda z konsumentem może być przyczyną poczucia przez konsumenta dyskomfortu i zawodu i krzywdy doznanych od przedsiębiorcy będącego silniejszą stroną kontraktu. Tego rodzaju uszczerbek niemajątkowy stanowi również naruszenie interesów konsumenta w rozumieniu art. 385(1) § 1 k.c. Sąd nie ma wątpliwości, że bez wprowadzenia do wzorca umowy analizowanego postanowienia sytuacja kontraktowa konsumenta byłaby korzystniejsza, co również wskazuje na abuzywność ocenianego postanowienia.

Niedozwolone okazały się także postanowienia zawarte w punktach I.2 i I.3 sentencji decyzji o treści: „Oświadczam, że zapoznałem się i akceptuję Regulamin, Cennik Podstawowy, Cennik Ulgowy wraz z załącznikami” oraz „Oświadczam, że otrzymałem, zapoznałem się i akceptuję Ogólne Warunki Usługi Pakiet Bezpieczeństwa”. Rację ma pozwany podkreślając w odpowiedzi na odwołanie, że cytowane powyżej klauzule umowne stwarzają fikcję otrzymania i dokładnego zapoznania się z treścią przedstawionych mu wzorców umów oraz zobowiązania stosowania zawartych w tych dokumentach postanowień. Ponadto w ten sposób powód zwalnia się ze spoczywającego na nim obowiązku wykazania, że poszczególne wzorce rzeczywiście przekazał konsumentowi, przerzucając w ten sposób na niego ciężar dowodu dotyczący włączenia wzorca do zawieranej umowy. Tymczasem konsument musi mieć możliwość zweryfikowania treści wzorca i dopiero potem złożyć oświadczenie o dokonaniu tej czynności, tym bardziej, że jego jedynym wyborem jest niepodpisanie umowy lub jej podpisanie bez kwestionowania analizowanych postanowień. Przedstawionego rozumowania nie zmienia w żaden sposób fakt prawidłowego doręczania wzorców z ww. zapisami drugiej stronie kontraktu. Jak to już bowiem wcześniej wywiedziono w abstrakcyjnej kontroli wzorców umowy ocenie podlegają wyłącznie ich zapisy, a nie ich wykonywanie w praktyce. Podane skutki stosowania przedmiotowych postanowień rażąco uprzywilejowują powoda kosztem konsumenta będącego słabszą stroną kontraktu czym naruszają jego interesy, a także dobre obyczaje.

W związku z tym poddane analizie postanowienia były abuzywne świetle art. 385(1) § 1 k.c.

Postanowieniem niedozwolonym w obrocie z konsumentami okazała się również klauzula z punktu I.4 sentencji zaskarżonej decyzji, w kontekście nieodwołalności pełnomocnictwa udzielonego powodowi w treści tego

postanowienia. Jak prawidłowo ocenił to pozwany już samo umieszczenie takiego postanowienia w we wzorcu umowy spełnia przesłanki abuzywności z art. 385(1) § 1 k.c. Udzielenie pełnomocnictwa do podejmowania działań przez przedsiębiorcę jako stronę kontraktu w imieniu jego drugiej strony, którą jest konsument, powinno być sformułowane jednoznacznie i wyodrębnione graficznie, w celu uzyskania pewności, że konsument nie przeoczył tego postanowienia przy lekturze wzorca. Ponadto zasadą wyrażoną w unormowaniu art. 101 § 1 k.c. jest możliwość odwołania w każdym czasie udzielonego pełnomocnictwa. Przy założeniu, że nie wszystkie cele umowy są dla jej stron zbieżne, przyznanie sobie przez powoda na czas obowiązywania umowy nieodwołalnego pełnomocnictwa do reprezentowania kontrahenta w zakresie określonym w punkcie I.4 sentencji decyzji może być niezgodne z interesami konsumenta jednocześnie naruszając dobre obyczaje. Stosując konstrukcję nieodwołalnego pełnomocnictwa powód przyznał sobie uprawnienie do wielokrotnego ponawiania w imieniu kontrahenta wniosku o przeniesienie numeru telefonicznego. Dodatkowo trzeba zauważyć, iż oceniane postanowienie nie jest niezbędne do zawarcia i wykonania umowy, a jego skutki prawne mogą stanowić jednostronną korzyść powoda uzyskaną kosztem konsumenta.

Reasumując, skoro wszystkie objęte sentencją zaskarżonej decyzji postanowienia w podanym w niej bezspornym zakresie czasowym okazały się abuzywne, to automatycznie były zakazanymi deliktami administracyjnymi określonymi w art. 23a uokik.

Dla przywrócenia równowagi kontraktowej tak na etapie przedkontraktowym, jak i podpisywania umów opartych na wzorcach umownych oraz ich realizacji celowe było nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności jak i nałożenie na powoda obowiązku środków usunięcia trwających skutków naruszenia zakazu stosowania we wzorcach umów zawieranych przez powoda z konsumentami niedozwolonych postanowień umownych. Nadmienić należy, że powód nie podał żadnych konkretnych powodów, dla których oba przedstawione wyżej środki nie powinny mieć zastosowania w sprawie.

Nałożone w decyzji kary pieniężne nie są wygórowane w stosunku do ustalonych możliwości finansowych powoda, których wyznacznikiem jest jego obrót w 2018 r. w kwocie (...) zł, a jednocześnie są adekwatne do udowodnionych mu naruszeń prawa i wystarczające do spełnienia przypisanych im funkcji: represyjnej, prewencyjnej i edukacyjnej. Przy uch ustaleniu wzięto pod uwagę przesłanki określone w art. 111 ust. 1, pkt 1 uokik, tj. okres, stopień i skutki rynkowe stwierdzonych naruszeń. Również w przypadku kar powód nie przedstawił żadnych zarzutów poza niezasadnym zakwestionowaniem przypisanych mu przez Prezesa URE deliktów. Sankcje finansowe zostały oparte na właściwej podstawie prawnej, którą jest art. 106 ust. 1, pkt 3a uokik.

W tym stanie rzeczy Sąd działając na podstawie art. 479(31a) § 1 k.p.c. oddalił odwołanie nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach procesu przegranego przez powoda orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 k.p.c.

Sędzia SO Andrzej Turliński